

פעסטער צייטונג

דריטער טאג פון פערטער טאג... פריערע פארשטימלונג...

אויך דיעזע צייטונג קאנן מאן יעדע טאג פארענדיגן...

Nr. 15. פעהטער יארהאנג. פסט, den 1. Feber 1878.

ניעמאנדעם בעשרענען? - גלייכצייטיג מיט דיעזער איינערונג רוסלאנדס טראף אין לאנדאן...

איבער דיא האלונג עסטערייכ-אינארנס דען געפעהרליכען רוסישען פארדערונגען גענעט- איבער ווירד אים ווען פאם 30-טען יענער פאל- גענעטען געמערדעט: אין עסטערייכ ווירדע געסטערן אינעם צווייטען דעם פארשען אנדראשי פערלעזען. אין דיעזער צווייטע אינזערעס מינס- טערס דעם אייטערן הייסט עס אינטער אנדערס: עס ווירד ניעמאנד דער טריקיא דאס דעם רעכט שטרייטען מאכען זיך דורך דיא אנגאהרע דער רוסישען פארדערונגען הענדע אונד פיסע בנדען צו לאסטען. דאך קאנען זאלבע פראיינבארונגען נור בעצאלען זאלבע פונקטע פאללע גילטיקייט אבען וועלכע בעזען נור דיא אינטערעסען דער טריקיא אלליין בערהערען. יענע רוסישען פארדערונגען יעדאך וועלכע עסטערייכ-אונגא- רישע אדער איבערהויפט איראפעאישע אינטער- עסטען בערהערען קאנען דאדורך. דאס זעלבע זייטענס דער טריקיא אונגעמאסען ווירדען נאך ניכט צור געלטונג געלאנגען. עס מיסען דיעזע פארדערונגען יענע מעכטע פארנילעט ווערדען וועלכע דען פארדער פארטראג פאם יארהע 1856 מיט אונטערצווייטע האבען. דיעזע אלליין האבען דאס רעכט דיא רוסישען פארדערונגען צו בע- שטעטיגען אדער צו פעררערען.

נייע פערוויקעלונגען אינד פערוויקעלונגען. פילעלייכט זייטעס דיא פערשיעדענען שטאמען מיט אינאדער קריגע פיהרען אדער פריערענס פערטראגע אבשליסען האט נאך ניע אין זאלבעס דנקעל געהערשט אלס יעצט. זא וועדע דער קריגע ווערעט וואסעס מאן ניכט רעכט דאס צו ע ל דיעזעס טריגענס. ענדליך נון ווירדען דיא וואפענ-שטילשטאנדע-אינד פריערענס פעהרהאלטונגען איינגעלייטעט, אינד וועדע האט ניעמאנד קלארהייט איבער דען ווירקליכען שטאנד דער איינזערטיגען פאליטיק. מאן ווייס נאך איינער ניכט מיט פאללע בע- שטימטהייט, וועלכע בעדיינען רוס- לאנד איינשטרוך אויפצולעבן דיא דעפעסען טענליך נייע פונקטע מעלדען! מאן ווייס ניכט דען גוהר, וועס האלב דער אבשלוס דעם וואפענ- שטילשטאנדע-אינד פריערענס - פערטראגעס צווישען דען בידען קריגע-פיהרענען מעכטען איינע זאל געוואלטע פערצאנענען געליידעט! מאן ווייס ניכט רעכט וועלכע שטעלונג אונזערע מאנארכיע ענדליך יענען רוסישען פארדערונגען גענעטאיבער געהען ווירד, דיא אינזערע אינטער- עסטען זאל געפאלליך בערהערען! מאן ווייס ניכט אב ענלאנד אין דער צוואלפטען שטורע דען דאך צום שווערעט גריפען ווירד, אים זיינע אי- טערעסטען צו פעהרהיידען אדער אב דער נאגע לערס, דער און לעגעטערע צום אים ענליישען פארלאמענטע געשלאגען ווירדען עכען נור איין לעערער לעיס בלייבען ווירד! בעצאלען אלל דיעזע פונקטע טאפעס מאן זאל ציעמליך אים היקעלן הערנס וויא זעהט איר דער בר- גער דאס רעכט העטטע איבער געגענטענדע קלארהייט צו פארדערן וועלכע דיא אינטערעס- טען דעם איינער פאטערלאנדעס, יא דיא אי- טערעסטען פאן נאנץ איראפעא א טיפע אינד זא מעכטען בערהערען!

זעהען וויר אלאך וועלכען אייפשוים דיא נייעסטען טעלעגראמע איבער דען שטאנד דער איינזערטיגען פאליטיק אונס ביזעטען. וויא דיא אינזערהארטעטע פערצאנענע איינעס אבשלוס- טעס דער וואפענשטילשטאנדע-אינד פריע- דענס פעהרהאלטונגען בעטרייבט, זא מעלדעט איינע וועדע דעפעטע פאם 30-טען יענער היע- רויבע פאלגענעס: 'רוסישע פארדערע דורכ- אויס, מיט זיינער ארמע צייטווייליג דיא טריקישע הויפטשטאט קאנסטאנטינאפעל בעזעצען צו דירפען. דיעזע פונקטע בען וואללען דיא טיר- קישען פריערענס-געזאמטען ניכט אבנעבען. דיא טריקישע רעגירונג נאך איינער האפעט דאס פאלאנד דיעזע הארטע פארדערונג דען דאך פאללען לאסטען דירפען. - דא זעהען וויר נון. וועלכע אלל דיא דער אבשלוס דער פעה- האנדלונגען איינע פערצאנענע געליידעט: וויר זעהען אבער גלייכצייטיג אויך, וועלכע איינע- לוך פיר דיעזע פערצאנענע דיא שולד טראגט. קיין אדערער אלס רוסלאנד, וועלכעס דארויף בעשעטע קאנסטאנטינאפעל צייטווייליג מיליש- ריש צו בעזעצען! דיא טריקיא קאנן היערן נא- טרליך ניכט וויללען, דא מאן דיא איבערצייגונג האט, איר אויף איין רוסישעס פערשפרעכען ניכט צו בייען וויא אינד מאן מיט פאללעס רעכטע צו- פריכען מוס, דאס דיא רוסען, ווען זא איי- טאל אן קאנסטאנטינאפעל זונד, דיא טריקישע הויפטשטאט נימער פעהלאסטען ווירדען!

ברעכער שריעב דאהער זינער פריהערן פרייא דאס זיא נאכדעם זיא זא רייך געהייראטעט פיר דיא קינדער דער 5 קינדער איך עטוואס טהון מאגע. דיא פרייא וואללע היעפאל נכטס וויס- סען, אונד זא ענטשטאנדען אינעמער דען בערויסע געשידענען אונד נונטערה ניערדינגס פעהריי- ראטעטע עהע-לייטען ערנסטע שטרייטניקייטען ווענען ערהאלטונג דער נעמינאטשטליכען 5 קי- דער. היינרוך ברעכער וואללע דא פרייא נע- ריכטליך נאטהיען, פיר די פערזארגונג דער קינדער עטוואס צו טהון. זא קאס דיא אנגעלע- געהייט אן דען טאג דאס צווישען היינרוך שרי- בער אונד זינער פריהערן פרייא אינע עהע-שרי- דינג אונד היינער ריכטערליכעס אויסהייל פאללע- גען וואורדע. נון ערהאב דער שטאטס-אנוואלט דיא אנקלאגע ווענען בינאמינע (צוויי-וויבערדיג) ווייל היינרוך ברעכער אינע צווייטע פרייא דעם- סען פריהערע פרייא ווענען אינע צווייטען מאנן געהייראטעט, אבנליך איהרער ריטעליכען עהע-שיידונג קיין ריכטערליכעס אויסהייל פאר- אנגענאנגען וואר. דיא קלאגע לויטעטע אונדעם ניכט בלאס נענען דיא בידען עהע-לייטען, אונדערן איך נענען דען ניי-פעסטער ראכטער שטערן, ווייל יא ער אלס 'מסדר הנט' דער ערסטע פער- אולאסער געווענען. דאס דיען 'בינאמינע' פלאסע- גייטען קאנטע, דאן אבער איך נענען דען פעסטער ראש בית דין, הערן קאמפל בריל לל ווייל ער ביא דער צווייטען עהע דעם היינרוך ברעכער אלס בעל מסדר קרוישן פיננרטע, נער- לוך אבער איך נענען דער ראכטער הייש אן אלט- אפען דער דען דער עהע-שלייטענע דער פרי- הערן פרייא ברעכערס מיט ברייטער מושישן נע- געבען. דא דיעזע בידען דעם פערברעכען דער בינאמינע איך דיעזע וויצע פארשיב געלייסעט. דיא הערען ראכטער ווייל אונד הייש אפעל- לייטען נענען דיעזע אנקלאגע: דער אבערסטע נערוכטס-דאך ענטשידען דען איהר, דאס דער אונקלאגע-בעטלשן נענען דיא צוויי ערוועהנען ראכטער פאללען צו לאסען זיא, אונד ציאר אים מאנגעל אן טהאטבעשטאנד, דאס הייסט ווייל זיא יא נור אייף הינד אינעם צווייטעסן זייטעס דעם ראכטערס שטערן אבער יא ער- פאלטע עהע-שיידונג ווישען ברעכער אונד זיא- נעם פרייא ביא דער שלעיסונג אינער צווייטען עהע דיעזער לייטע דיא ראכטערשען פיקצאנען פערזארהען. זיא ווארען יא ניכט פערשליכטעט, ערסט נאכצופראגען: אב ראכטערשען שטערן ביא דער פאן איהם פארגענאמענען עהע-שיידונג איך דיא פערארדונג ריכטיג בעאכאטעט, דאס דער פארגאנגע אינעם עהע-שיידונג-אקטעם דורך דען ראכטער איין דעםפעלליגע ריב- טערליכעס אויסהייל פארגענאמענען מיססען. זיא איזט געוויס פאלקאממען ריכטיג. דיא קלאגע וואורדע דאהער ניר נענען דען ראכטער שטערן,

דער דען גט האט מסדר געוועזען, אונד נענען ברעכער אונד זינען פריהערע פרייא אויפגעכט ערהאלטען. דער פריהערע היינער דער ראכטער שטערן, דער זייטע ארוואקאט הער הרן שיל- האף, זאטע אונטער אנדערס: אן פריהערע ציי- טען וואורדען ביא דען ווען עהע-שיידונגען פאר- נענאמען איהע יעדע אינמישונג דעם ביר- גערליכען נערוכטעס. ערסט אינע פערארדונג דער אונטערשען האפ-קאנצליא פאם 2-טען נאר- עמבער 1868 שטעללעט דיא בעשטימט איהר, דאס דער פארגאממע אינער עהע-שיידונג דורך דען ראכטער איין ריכטערליכעס אויסהייל פאר- אנגענען מיססען. נאר וועדער-הערשטעללינג דער אונטערשען נענעטע דורך דיא קאנשטיט- ציאן זאללעט דיא ערוועהנטע פערארדונג דער אונטערשען האפ-קאנצליא פאם יאהרע 1869 דאך אללע נילט-קראפט פערלארען אבען. וואהל ענט- האלט איך פארדראכ 22 דעם 54-טען נענעטע- ארטיקעלס אים דעם יאהרע 1868 דען בעשטימ- מינג, דאס דער מינסטער דאס רעכט האט, דיא עהע-שיידונגס-פראצעססעס ביא דען ווען צו רע- געלן. אללין דער מינסטער האט יא פאן דיעזעס רעכטעס קיינען נעכדורף נעמאכט אונד קיינע פער- ארדונג ערלאסען. וועטן אלאו אינע דיעפעל- ליגע מינסטער-ראל פערארדונג ניכט פארהאנדען אונד דיא ערוועהנטע פערארדונג דער האפ- קאנצליא ניכט מער אן קראפט שעהט דאן האטע זיך דענן איך ראכטער שטערן זינער- זייטס ביא דער פאן איהם פארגענאמענען עהע- שיידונג אים ניכט צו קוממערן אלס בענען ניר אים דיא מ ז א ז א ש ען פארשליפען. נאכדעם נון דער ראכטער שטערן נאנין קארהעקט נע- אנדערעל, קאנטע האכטענס ניר נאך דיא פראגע ענטשטעהען: אב דער ש ט א א ט דיעזע עהע- שיידונג אלס ג י ל י ג פאראכטעט דאמיט איהר הינדער דערזעלבען אינע צווייטע עהע-שליע- טע פארגענאמען וועדער? בעטראכטעט דער שטאט דיעזע עהע-שיידונג אלס געלייט, דא פאללש נאטייליך דעם קלאגע ווען דא איך דיע- זעס פאללע פאן אינער בינאמינע ניכט יא רעדע זיין קאנו? - בעטראכטעט דער שטאט יעדאך דיעזע עהע-שלייטענע אלס אונטערשען אונד לייטע דא וויקליר דאס פערנעהען נענען דיא 'בינאמינע' פאר, זא קאנו דאן ניכט דער שטערן היי- פיר פארגאממען-לייך נעמאכט וועדערן, דא יא ניכט ער ביא דען נייטע עהע-שלייטענען דיא ראכטערשען פיקצאנען פערזארהען: דאס אויסהייל דעם געריכטען לייטעטע ווי פאללש- דא דרייא אונקלאנגען וועדערן פאן דער אן- קלאגע אים מאנגעל אן טהאטבעשטאנד פריינע- שפראכען. זיא דיא יעדאך אינע פאליטישע פער- ארדונג אבערשטען האבען, זא ווארד ראכט- נער שטערן צו 300 נילדען, ברעכער אונד זינען געווענען פרייא היינענען וועדערן צו יע 100 נילדען

שטראפע פארארטהיילט. - אללע דרייא פער- ארטהיילטען מעלדעטען דיא אפעללאציאן אן אללענפאללס נעהט אים דיעזעס אויסהיילע פאל- גענדיגע הערפאר: 1) אין ראכטער וועלכע אינע עהע-שיידונג האנע פארגענאמענעם ריב- טערליכעס אויסהייל פארגענאמען, בענעהט אינע שטראפארע דאנלע: 2) אינע דער- ארטיגע עהע-שיידונג ווארד זייטע דעם שטאט- טעם שטראפעס אלס ג י ל י ג נע- ט ר א כ ט ע ט, זא דאס דיא בעטרהעפענע- דען ביא איינעדיג אינער צו י ל י ג ען עהע ווענען 'בינאמינע' ניכט פערפאלגט וועדערן קאנען וואכען אבער טראטעדעם אינע בעשטראפונג פלאטעגרייט. דיא יעדאך נענען דיעזעס אור- טהייל דיא אפעללאציאן אונטערשטעט וואורדע, מיססען ווי נאך יארטען, וויא דיא הארערען ז י ל י ג ש ט א נ צ צ דיא זאכע אויפפאסען וועדערן: -

דיא נייטענען דעפעטען.
א ט ה ען 99 טען יענער, דיא טירקישע פראווינ אלמירא (אן דער גרענישען גרענעצ) האט זיך נענען דיא טירקישע רעגירעטע עמפארט אונד דיא דעוואלוציאן געשטופטעט. דיא טירק- שע ארמעע ריקטע נענען דיא דעוואלוציאנען פאר, אבער דיא טירקישע ארמעע וואורדע איך פאן דען דעוואלוציאנען געשלאגען.
דיא הייטע אים 4 איהר נאכטיטאט איה- נעטראפענען רוישיגע דעפעטען מעלדען: 1) דאס דיא דיסען און אדרואפאל זעהר פילע טירק- שע קאנאנען פארגעפונדען אונד ווענענאמען האבען אונד 2) אייספיהרליכעס אבער דען נייטע- טען ווען דער דיסען ביא באסארדשיק, דיא דא- טיגע טירקישע אונד געמישע ארמעע וואורדען צוריקגעשלאגען אונד היינטערליכעסן 150 טאדען רוישיגעדייטע וואורדען 1 אפעציער אונד 20 טאל- דאטען געטאדעטע 7 אפעציערע אונד 86 טאל- דאטען געווארדעט.

נעשעפטע דעריבט
נעט ווייר ע-נע ע ט פ. פאן 111 צען וואר נעם- טען מעסינ צו מארקטע נעכראכט דער פערקויף וואר נעם- פערטיטלס וואורדען 12000 טעל.
111 צען טעסיס 1700 מעטר-צער, 79 סוקא 12,25 נולד. - 400 מעטר-צער, 79 קולא 12'17 נולד. 450 מעטר-צער, 79,9 סוקא 12,10 נול, 100 מעטר-צער, 78,8 סוקא 12'15 נולד.
ה א פ ע ר 1/2, 6,52 נול.
ווענער שלאכט פיעהע ארקט. דער אייס- טריעב אויף דעם ווענער שלאכט-פיעהעמארקטע 28-טען ד. מ. בעשניס 2244 שטיק, דאפאן ווארען: 1378 אונטארשע 526 פאלנישע אונד 845 ווישע. - דיא פרייע שטעלל- טען זיך בעיקר 10000 אונטארשע מאסט-אקסען 53 - 60 נול, פאלנישע 54-50 - 67 נולד. ווישע 60, 63 - נילדען.
פערטווארטיקע ריכטאכער ר' מאיר ביהו רייז.

פירונג-טאבעללע פאם 29 יענער		פירונג-טאבעללע פרייז-מעהל-פרייז	
פרייז	פרייז	פרייז	פרייז
15	103	7.65	10.40
35.50	5.55	8.75	10.70
21.50		7.55	10.85
119		6.65	11.30
61		7.40	11.40
22.25		7.25	11.70
25.50			80
78.40			
77.75			
87.80			
297		10.60	10.75
297		10.95	11.05
108.25		11.25	11.35
115		11.45	11.55
123.50		11.65	11.80
137.75		11.90	12.00
137.25			
21			
15.75			
161.25			
28.25			
94.50			
18.50			
13.25			
14.60			
29			
28.25			
13.50			
38.25			

איים דעם אינגאלישען רייכסטאמען.

שאן זייט לאנגע שטיעלעך זיך אים אינגאלישען פארלאמענטע קיין זא העלפטיגער קאמפא אב. קאלע דיעס עבען יעצט דער פאלל איז. — דער קאמפא עטערליכע וואהל דא ערנייערונג דעם אויסגלייכעם עווישן בידען דוכס-העלפען אי-בערהויפט: אליין, איין טהייל דיעזעס אויסגלייכעם האט דיעזעס קאמפא איינע בעזאנדערע שערפע פעליעליע. דיעזער טהייל איז: דא צאלל-פראגע.

אונזערע לעזער וויסען בערייט. דאס דיא צאלל-פראגע דאס עסטעריישישע מיניסטעריאם צו פאללע נעכטראט, נאך בעפא דער נענע-שאנד אים ווינער רייכסטאטע איבערהויפט צו פעהאנדלונג געלאזט איז. דאס עסטער-ריישישע מיניסטעריאם האט נעמליך מיט דעם אינגאלישען מיניסטעריאם פאלענדיק פעהאנדלונג-רונג געטראפען: דא עסטערייך דורכאויס דיא שטיצע צאללע ווינשיט דאס עסטעריישישע פארבריקאמען נענען דיא אויסלענדישע קאנקור-רענין געשטעלט זיין, זא מאנע אינגארן דיא שטיצע צאללע אנגעהמען, נאכדעם אבער דיא אינגארן ווערן געטריבן ווערן, אנדעם דיא פארבריקאטיוועל אים דיא האהע דער שטיצע צאללע טהיערער ווערן קיפען מיספען, זא ווי דער עסטערייך דארן איינזייעליגע, דאס אויך אויף קאפע אונד פערטאלע און שטאר-קער איינפיהר-צאלל געלעגט ווערען וואו דורך דיא אינגאלישע שטאמט-קאסע איינע בעדייטערען נעטצען האבען ווערען. אויף וועלכע ווינע אים דען קאפע-אונד פערטאלע צאללען דער אינ-נארטישע שטאמט-קאסע און גראפע פאר-טהייל ערוואכען ווערען — אלל דאס האבען וויר בערייט אויספיהרליך ערקלערט.

נאך אלל דעם ליינט פאלענדיקס אויף דער האנד: דאס אינגאלישע מיניסטעריאם האט זיך פערשליכטעט אים אינגאלישען רייכסטאמען דיא אננאמקע דעם שטיצע צאללעם צו בעוורקען וועה-רענד דער עסטעריישישע ערנייערונג אהרער-זייטס דיא פערשליכטונג איבערנאחם אים ווינ-נער רייכסטאטע דיא אננאמקע דער צאללע אויף קאפע אונד פערטאלע דורכצוועטצען.

נין איז אבער דאס עסטעריישישע מיני-סטעריאם אבער דיא קאפע-אונד פערטאלע-אום צאללע בערייטס געשטאלפערט. עס האט דיא איבערצייגונג געוואנען, דאס דער ווינער דוכס-ראטה דיעזע צאללע ניכט אנגעהמען ווערען. יא עס וואנט ניכט איינמאל, פאר דען רייכסטאטע מיט איינעם זאלבען אנטראגע צו טרעטען אינ-דעם

דאנקע שטעלל אב, בעפאר עס אים רייכסטאטע איינע טאדעס-שאנס ערהעלעט.

איז אבער דער קאפע-אונד פערטאלע-אום צאללע וועלכער דער אינגאלישען שטאמט-קאסע איינע נעטצען זאללעט עסטער-ריישישע ערנייערונג ניכט אנגענומען, דאס דיא אינגאלישע ערנייערונג פאלענדיק ניכט מעהר דיא פליכט אים אינגאלישען רייכסטאמען דיא אננאמקע דער שטיצע צאללע צו בעוורקען וועלכע יא דער אינגאלישען בעפאלענדיק נעמליך עסטערייך-בען שאדען בימען.

דיעזער אנויכט וואר אויך דער דעפטרע-כארן, דער דעם אנטרא אים איינבראכען, דאס דיא פעהאנדלונג דער שטיצע צאללע זא לאנגע פער-שאבען ווערען מאנע, ביז עסטערייך ווערען און מיניסטעריאם האט וועלכעם זייענדישעם פיר דיא אננאמקע דעם קאפע-אונד פערטאלע-אום צאללעם איינשטעלען זאל. וויר קאנען יא דיא נאכטהיילע, דיא אינעם דיא שטיצע צאללע פעהאנ-דען, ניכט אנגעהמען, בעפאר וויר זוכער זעהן, דאס אויך דער אונזערע שטאמט-קאסע ניט-ליבען קאפע-אונד פערטאלע-אום צאללע און עסטערייך צו אננאמקע נעמליך ווערען.

דאך מיניסטער-פריעזערעט טיפס ווינשיט עס דורכאויס, דאס דיא צאלל-פראגע אינפע-רענדיק אים רייכסטאטע אבער בעראטהונג געלאנגען. עס ווארדע איינפיהרע אונד עסטעריישישעם — אויך דער זיינע דער ערנייערונג יא קיין בעדייטענישער-טהע, נאך איינער מעהרשטיינדיגען אויסער-דע-גענטליכען אנשטעלונג איז עס דעם מיניסטער-פריעזערעט געלונגען פיר זיינע ווינשיט איינע מאיאריטעט פאר ניין שטימען צו ערציעלען.

אינער היער טיפס מאכטען ערציעלען דיא טהיערע ערפאהרונג, דאס דיא הערפארנאגענדע-טען ענטענען זיינער פארשיי און דייטשאל אים שטיבען געלאסען, אליין ווא אימער דיעזע ווינשיטע מאיאריטעט צוזאמענגעבראכט יא ווארען, יא איז דעננאך איינע מאיאריטעט, דערען שטימעט אויסשלאג-געבען: דיא בעראטהונגען איבער דיא צאלל-פראגע האבען דען אויך דיעס-טא אהרען פאלאנג געקאממען.

אבער וועלכע בעראטהונגען! דער אויסדרוק: דער פארלאמענטארישע קאמפא האט בעקאנען, ווערע דא בעסטער פאסען. דער פרייער האנ-דעלס מיניסטער שאמאן אינער גראפ אפפאני האבען נענען דיא איינפיהרונג דעם שטיצע צאללעם אינער נענען דיא ערנייערונג ניכט געשפראכען, זאנערען לאיינע ארטיג עקעמפלעט, זא בערייט-טעטען, אויך דיא ערנייערונג דעם לאנדע דורך

דיא שטיצע צאללע איינע נייע דריקענדע שטייער אויסלעגט, דאמיט דיא עסטעריישישען פאל-קאמפא זיך נור רעכט אויספארשטען קאנען. זיא ווינען פערנער דארטן אויך, דאס ווענען עמוא דייטשלאנד פיר זיינע פארבריקאטיוועל ביא אונזערען נענענען האהע צאללע ווירד ענטריכטען מיספען, דיעס פערנענען צו ראכען וויסען ווערען. וויר ווערען געמליך נעמליך ענטריכטען פיר אונזערע וועלכע אונד הייער, ווא איינער ווערען רען וויינען אונד אונזער טעהל אן דער נענענע דייטשלאנדישע בענעפאלעס האהע צאללע צו ענט-ריכטען און פאלגע דעספען וויר מיט דעם אויס-לאנדע אויך בענענליך אונזערער ראה-פראדוקטע ניכט ווערען קאנקורירען קאנען. גראפ אפפאני זאמטע איבערנעם: אויך בין געוויס דאס דאס עסטעריישישע אינגארן און איינזייעליכעם צאלל-געביעט בילדען אליין בעפאר וויר צו אים פארבריקאמען דער עסטעריישישען פארבריקאמען דיא שטיצע צאללע אנגעהמען, ווערע אויך ליעבער דאס פיר שטימען, דאס אונזער צאלל-געביעט פאר דעם עסטעריישישען געמליך נעמליך ווערען! אין דיעזעס אייגענבליקע ווערן דיא בע-ראטהונגען פארט איבער וועלכע וויר אין נעכט-טעם בלאטען בעריכטען ווערען.

פערשידענע נייאויבטיגען.

איינ יידישער באראן גע-שטארבען. דיעזער טאנע שארבי פא-רין הערר באראן יאזעף גענעבורג. — דערזעלבע וואר, אבנליך איין רוסע פאר נעבורט, דורך הא-דע בילדיג אונד איין ערלעס הערין אויסגעציי-לעט. אן זיינעם לייכע-בענענעניסען האמען מעה-רערע מיניסטער פיעלע הערפארנאגענדע גע-לעהרעטע אונד קינסטלער טהייל. דער הערר אבע-ראבביניע אייזנאך אונד דער נעמליכער-אבבי-נער צוקן קאחן העלעטן זעהר ערנייערענע "השמים" — אים יאזעף 1867 האט באראן גע-בורג דער שטאדט פארזי דיא סאמע פארן 60000 פאנקס צו וואהלשהטענען צוועקען איבערנעבען. אים דייטש-אנצאזשישען קריגענע ליעס באראן גענעבורג זיין אייגענעם גראפעס זיין און איין שט-טאל אויסווארעלן פיר פרייזאנדעטע סאלדאטען, אינער אלל דאס געשאה אויף אייגענע קאסטען. — באראן גענעבורג הינטערליעט און פערטאנען פארן פיעלען מיליאנען. — זיינע צאההרליכע נענער בערייכענען אים מעהר, זיינע ער זיך דען גרא-טען טהייל זיינעם פערטאנענס אלס רוסישער ליע-פעראנט וועהרענד דעם קריג-קריגענעס ערווא-רען האבען, ווא עס זיך יעדאך אים זיינע גע-

וואללען דיא אויסגעוואהרען, ביז וויר און איינע גאטע שטאדט קאסטען, ווא עס זיינע עררען מיט געלד און דען טאשען ניכט, דיא ווערען זיך און איינע זאלך שאנע פראצעט פיליזעפן, אונד: איינע צוויי, דרייא קליידע זיך אום, ביז אויך צווייקאסטען.

אלס זיך און יאקאב ווערענעט אונד ווערען דיא קאסטע-טהיערע הינטער זיך אבשפערעט, דא ווארף זיך לעא אויף דיא באנק אונד וויינעט, דיעזע קליידע, דיא ווא אבדענען זאללעט, ווארען פארן אהרעם געליכענען, אונד נון זאלל אויך הינען לעטצעט אונדנעקען פערשיינע-דען: זיא פערטאנעט און אונגעפארט איינע האלבע שאני-דע מיט וויינען אונד יאסטען, אלס יאקאב שאן האלב-בעשריקען איינמאל אונד איהר צאיינע צוויי: פער-דאסטע קאסטע: נאך ניכט אנגעצאנען זאקען ווענען דיא און צווייא מיטשען ניכט פערטיג ביזן רופע אויך דען גאטען הערין, דער האט איינע פעסטע האנד צום שלאנען!

לעא נעהאנטע אונד קליידעט זיך אום, זא, איינע קאסטע (זאנעט דער רייכערישע פאמער) מאכט עס געלל: מאן זאנעט זיינעט דאס פערד איין, מעיקע זיך דאס, וואס אויך זיך יעצט זאנע: זיין פאמער ווייט דעם נאלענען אויס, פערנוכטען דא נאך איינמאל צו געטלויפען, אדער זיך גאר צו פערטאנען — דאן, ביים טויפעל אויך דער האלען — זא זאלל זיין מעסטער מיט דיינע קעהרע בעסטער בעקאנען ווערען! — האסט דוא זיך פערשטארבען! — (פארשטיינען פאלט.)

קאנ קיינע אהנטענענען דאסען בייזען! ווא האסט דא אייגענליך געלעבט, זא שטעלל און אהנטאט צו פאל-לעזן דא האסט איינע לאנגען פיינע-טאן נעהאנט יעצט מיטס דא ווערען דא איינשיס-טאנע פיר זיך האנען, אונד מינע געלייבט דא האסט דא ניכט ווערעט פארשלופען, דא האסט און שאנעט געוויט, דא האסט דא איינע אנדערען רייכען געליכענען אייזענען, אבער אויך אויך מיט דאסאן עטוואס האבען.

לעא אנטווארשעט ניכט, זיא האטע ניר איסטער דראן, ווא ווא איינמאל וועט עס אהנטען קאנען, דער זיינער יאקאב וואר אבער ענעוואן געווען, ער מעיקע, דא זיינע טאכטער יעדע ניטשינע געלענענעווייט צו פליכט בענטשען ווערען, אלס זיא דאן און איין ווירטשען-הויז אונדנעקען, ווא זיך גענעפאללט נור דיעבע אונד זיינער אויספאלשען פלענענען, זא שפערעט יאקאב זיינע טאכטער און איינע קאסטע, שטעללעט איהר פיערס איינע קינד ביאנעטוויין פאר, אונד זאנעט: דער ביאנעטוויין איז איין בעסטער פריינד, אלס דיא וונגען הערען! טריקע!

שפעטער קעהרען יאקאב ווערער צוויי, ביאכטע זאלבע קליידער מיט, ווא ווא יאקאב דערהאנדע דא ביינע-מעיקען טאנען, אונד זאנעט: ווער דא איינע-קליידער אב, אונד ניכט דיעזען אנגען פיר אונדע איינע פאסט-מיט דעם פוסעט געה עס ניכט מעהר, וויר זאנעט נאך קיינע שטיי צווייקאסטען, דיא שפיר-הונדע (דיא פאל-צווא) פערטאלען אום, אונד זיא רופען, זיך אן זיינען קליידערן ניכט ערקעננען, אינערפען וואללען וויר זיינע שאנען דאסען-קליידער ניכט פערטאלען, זאנערען וויר

איינע קריגע צייט נאך דער ענטפענונג בענאטיאם אים דעם ציטער דער גרעפן טראט גראף רענעסבויג איין, ער זאח זיינע פרייט מיט מיסטוויין אן אונד זאנעט זיא וויר בלאסט, מאדאטע זעהר בלאסט דאס האט ווינ-דער עטוואס צו בערייטען, אויך מיטע דען ארעט רופען, איין וואס זעה און וויינען! נור דער שולדיגע וויינען אויך וויר דעם דאס טריקען!

וואל גרעפן נאכ אהם קיינע אנטווארען, בענאטיאן האט נאך אן זעלבעס טאנע געפאלע פער-לאסטען, זיך פארן ווינעט, רויטע-בענלישער וויללאל פער-אבשיערעט, אונד אום נאך לאנדאן אבנעדייט.

ווערנעטע קאסטעל, נאכדעם וויר אום ביז יעצט מיט בענאטיאן דע אויבערען אים געלענענען האפען און געאפעל בעשעפטיגען, וואללען וויר נון יעצט צו דער ארעטן לעא צווייקאסטען אונד זעהען, וואס אים איהר גע-ווארדען! —

וויי הערען צו יענער איינליק-נאכט צוויי, און וועלכער לעא אים דעם הויזע אהרעם געליכענען דורך איהרע אייגענען פאסטע געווייט ווארען, יענע נאכט וואר שטרייט אונד רענענדיש, אונד אלס לעא פאר איינ-דער אהנטענען פאסטע דא נעהאנדע זיא זיך און איינע מיט געפאלענעם קארבע געדעקען וואנען, נעבען איהר זאם יאקאב איהר פאסטע, אונד פארנע זאם אנטאן וועל-כער קושישעט.

זיך דיא פערטאסטעס מערקען! (זאנעט יאקאב) ביים זיך שאן ווערער, צו בענענונג געקאסטען! אויך

וואָללטע מאָן זענען איינען ווייטערן צוזאממען-
שטאַם רוסלאַנדס מיט דער טירקיאַ פֿערהיטען.
רוסלאַנד היינעקען, וועלכעס אין דער נעהע דער
טירקיאַ זיין מאַכטע, אים אין נאָך הערצענליכס
מאָ-אָבענליך צו ציכטונען, ווילל בעסאראַביען-
רוסלאַנדען וואָרף רומעניען אין שמוק דעם טיר-
קישען געביטעס (דיא דאָרדוואַ) ערהאלטען
זאללטען. עס איז נור נאָמירליך, דאס דיא איי-
רופֿע אישען מאַכטע דיעס ניכט נאָנעבען דורפֿען
דיא זאָסט דער קריגען רוסלאַנדען נענען דיא טיר-
קיאַ אַללואָבענמליך זיך ערנייערן ווירדען.

זעהר וויכטיג איז פֿאַלגענדע דעפעשע אים
פֿאַרזי פֿאַם 30. מען יענער: "פֿראַנצויזישע אי-
טאליענישע אונד עסטעריישישע קריגענס-שיפֿע
האַבען זיך אין דיא טירקישען געוועסענע בענעקען.
— דאס הייסט דאָך זאָפֿעל: אלס ווערען דיא ער-
וועהנטען שטאַמען אייף דעם שפּוונג, נענען רוס-
לאַנד איינען זעע-קריגען צו בעניגען. דיא דיעזע
דעפעשע יעדאָך קיינע אַמטליכע אַזום, וואָללען
וויר הערענלעכען ניכט צו פֿעיל פֿערטרויען
שענקען.

פֿאַסע וויא איין בליטץ אים הייטערעם הום-
מעל ווירקט פֿאַלגענדע דעפעשע: "לאַנדאָן, 30.
יענער. אים בערלין ווירד היערהער נעמעלדעט,
דאס אין ווען דיא באַכריכט פֿערבלייבעט זי: זיא
עס העטטען לאַרד בעקאָנספֿיעלר ניכט שרייגען-
רעס אים פֿלאַנע, אלס דען וויצע-קאָנני פֿאַן עניס-
מען אייף דען טירקישען טהראָן אין קאָנסטאַנטי-
נאָפֿעל צו זעצען!"

דיעזע דעפעשע איז געוויס האַכסט איבער-
האַשענדיג, ליעזט מאָן דיעזעלבע יעדאָך גענויאַ זאָ
מערקט מאָן זאָנליך, דאס דא וויעדער דער
פֿאַפֿלינגע ביסמאַרק דיא האַרד אים שפּיעלע האַט,
אז דיא דען פֿילמאַן נענען ענללאַרד צו וויצען. עס
איז דיא געוויס, דאס מאָן אין לאַנדאָן אַם בעסטען
ווייס, וואס לאַרד בעקאָנספֿיעלר פֿיר פֿלאַנע
האַט, דיא קאָמט אַבער איינע בערלינגער מעל-
דינג נאָך לאַנדאָן, וואָרף אַננענעבען ווירד, וואס
מאַן אין ווירד זיך אַבער דיא אַרטיקל דעם לאַרד
בעקאָנספֿיעלר וויסען! איז דאס קיינע ריינע
שיינדעלייאַ? מאָן זעהט אַזאָ, דאס פֿירטעס-
מאַרק קיינעמיר דעם פֿילמאַן צו פֿערשיטענען עני-
כען אין ווירד: דיא פֿערלאַנגען דיר ניכט אייף ענ-
לאַנד, דיא דיעזעס דיר וועיאַנגען אינר אַן דייע
שעפֿעללע דען וויצע-קאָנני פֿאַן עניסען זעצען,
ווילל פֿערטרויען ליעבער דעם רוישישען קאָנניען,
דער עס מיט דיר דאָך בעסטער מינעס אַלס ענ-
לאַנד! — נוין, דער פֿילמאַן איז געוויס ניכט זאָ
דומם, אים זיך ווירד זאָלבע קונדער-געשיכטען
איינשיכטען צו לאַסען.

דיא יענערען נאָכריכטען.

איינע נעסטערן אַבער דיא היער איינערטאָ-
פֿענע אַמטליכע דעפעשע מעלדעט: דיא
טירקישע רעניערונג האַט נאָך אַם 28. מען יענער
אַן דיא טירקישע פֿירערענס-געזאַנדטען אים רוי-
שישען הייפֿט-קוואַרטירער טעלעגראַפֿירט, דיא רויס-
שען פֿירערענס-בערינגען אַנצונעהמען: אַבער
זייטדעם האַט דיא טירקישע רעניערונג היערויף
נאָך גאַר קיינע אַנטוואַרט ערהאלטען. דיא טיר-
קישע רעניערונג האַט שאַן דריימאַל אַלס רוישישע
הייפֿט-קוואַרטירער וועגט אַנטוואַרט ערהאלטען
אונד אים ענדע דער פֿערהאַנדלונגען אַנגע-
פֿראַנט, האַט אַבער נאָך ביז צום 31. מען יענער
קיינע אַנטוואַרט ערהאלטען — אונד בעדען דיעזעס
נעהיימישפֿעללע שפּיללשטישען פֿערהאַנדלונגען אין
קאָנסטאַנטינאָפֿעל דיא נאָסטע אַנרוהע.

איינע אַמטליכע דעפעשע פֿאַם 31. מען יענער מעלדעט: גראַס-
פֿירסט ניקאָליס איז נאָך אַם אַבער דעם 26. מען
יענער אין אַדריאַטאָפֿעל איינגעטראַפֿען, וואָ ער
מיט גראַסטער פֿאַרדע עמפֿאַנגען וואַרדע, ביא
זיינעס איינגען אין קאָנסטאַנטינאָפֿעל קאַמען
איהם דעפֿוטאַציאָנען פֿאַן דיעזען, בילאָרען אונד
גריעכען מיט געזאַנג ענטפֿונען.

נון ווייס מאָן יעצט ערסט רעכט ניכט, וואָ
היז דיא פֿירערענס-געזאַנדטען מיט דען פֿירער-
ענס-פֿערהאַנדלונגען געקאַממען זינד, זינד אַיך
דיא טירקישע פֿירערענס-געזאַנדטען מיט דעם
רוישישען גראַס-פֿירסטען ניקאָליס אין אַדריאַטאָ-
פֿעל אַננעקאַמען — אַדער זינד גאַר דיעזע איר-
גענויאַ אַבגעשלאַכטעטע אַרמען?

זאָ פֿעיל שטעהט פֿעסט, דאס זיך דיא טיר-
קען-פֿירערליכען אַמטען אים דיא פֿירערענס-פֿער-
האַנדלונגען גאַר ניכט קיממען, זאָנדרען ריקען
אויבערלאַל פֿאַר, דיא מאַנטענענדיגער האַבען
אַבערמאַלס איינע קיינע טירקישע פֿעסטונג איינ-
געקאַמען. דיא רוישישע אַנפֿעדאָם האַבען ווירד
באַמט אַם אַבגעמאַלס אין טירקישעס דאַמפֿע-
שיפֿע אין אַלפֿט געשפּיענעט, וואָביאַ דיא
נאַנע טירקישע מאַנשאַפֿט אייף דיעזעס שיפֿע
צו גרינדע געאַנגען — אונד אין דער נאַרדליכען
איינפֿאַשען טירקיאַ ווירד דיא נאַנע עננענד
ביז קאָנסטאַנטינאָפֿעל פֿאַן דען רויסען וויא פֿאַן
היישרעקען אַיבערפֿלוהעט. אַיך דיא רוישישע
אַרמען אַיך דער דאָרדוואַ וועלכע דאָרט דרייא
פֿירטעל יאהרע היינרוך אַננעמען צו געבראַכט,
האַט זיך יעצט צו ריזערען אַננעפֿאַנגען אונד איז
פֿאַרלייבט ביז באַסאַרדשיק (בעפֿינעט זיך אַיף
אונדער קאַרטע אין ניי 72 נאָרדליך פֿאַן וואַרנאַ)

פֿאַרנעריקט. היער ענטשטאַנד איין געפעכט, וואָ-
ביא דיא טירקען 150, דיא רויסען אַבער נענען 300
מאַן פֿערהאַרען האַבען, באַסאַרדשיק איז פֿאַן
דער דאָרטיגע עניסשען אַרמעע ניט פֿעכט-
מיט אונד איז ניכט זאָ לייכט אייננעהמבאַר, דא-
נענען אַבער האַבען זיך דיא טירקען צווישען
ציהען מיטשען, וואָוירד זיך דיא רויסען אַיך שאַן
דיא שטרעטע דאַסראַד אונד אַסמאַן באַזאַר בע-
זעצען קאַנטען, אין דער נענענד פֿאַן אַדריאַ-
נאָפֿעל זינד דיא רויסען שאַן ביז אַבער דיא טאַמאַק
(זעהע זי 72) הוינט פֿאַרנעריקט.

אַיך גריעכענלאַנד ווירד דעהר קריגענעיש-
דיא גריעכען בעשטימען דיא רעניערונג, דאמיט
דיא גריעכישע אַרמעע נור וויא אַם שנעללסטען
נענען דיא טירקען פֿאַררוקען זאָלל, אַיך דיא אי-
טאליענישע קריגענס-שיפֿע שווערען אים מערער
זיך לויף דער טירקיאַ הערעם — אונד איהר צויעק
איז לייכט צו ערראַטהען.

נור דיא רויסען נענען מאַכטען שאַן גענע
פֿירערען האַבען, זיא פֿירטען, דאס איהען דיא
פֿאַרטידיגער דעם קריגענס מעהר שאַדען אַלס ניי-
צען גרינגע ווירד. פֿאַר אַללע פֿעלדאַנגט רוס-
לאַנד דאס רומענישע שמוק לאַנד בעסאַראַביען
(בעפֿינעט זיך אַיף אונדער קאַרטע אין ניי 72)

און דער דאָני-מינאָנג צווישען אַסמאַל, קוליא
אונד בלאַגאַדאָ, אונד פֿאַרלייבט האַט רומעניען
נאָך גאַר קיינע ענטשעדינג דאַפֿיר. — אין דער
פֿאַרניעסטיגען זיטציג דער רומענישען דעפֿי-
טען אין בוקאַרעסט קלאַנגען מעהרערע דעפֿי-
טירטע ווענען דעם שאַדענס ביא דער פֿאַר-
זעצטע דעם קריגענס — אונד דער רומענישע
מיניסטער אַנטוואַרטעט: "דיא פֿירערענס-בער-
נינגען זינד פֿעלליכע שאַן אונטערצייכעט אונד
מאַרען ווערדען וויר העפֿאַן שאַן ערפֿאַהרען, אַיך
ווינעט ניר, דיא רומעניען פֿאַן דיעזעס קריגע
ניכט מעהר שאַדען אַלס ניטצען האַבען זאָלל."
— וויא מאָן זיך מערקט, זעהט אַיך שאַן רויסע-
נען אַיך, אַיך עס טראַגן זיינער בעטהיילינגען
אַן קריגען אונד טראַגן זיינער נאַסען אַפֿער אַן
נוט אונד בלייבט פֿאַן רוסלאַנד דאָך בעסאַרען
וואַרדען! רוסלאַנד ווילל איינמאַל דיא געביטע
בעסאַראַביען פֿאַן רומעניען ווענעקען!

דיא לאַנע איז נור יעצט זאָ שרעקליך
פֿערוויקעלט אונד פֿערהאַרט, דאס זיך קיינע אין
דערזעלבען צירעכט פֿינדען קאַננע, דער אַיראָ-
פֿעאַישע פֿירערע הענגט פֿאַן דען עראַייניסען
דער נעכטען טאַגע אב, — דער ענליש-רוישישע
קריגע קאַן יעדען אויגענבלויק-בעניגען.

פֿאַרלייטאָן.

מערקווירדיגע פֿעהעלטיגסען.

(15טע פֿאַרזעצונג.)

האַרען ווא, הערד דע איראעלי (זאנעט דיא נרעפֿין)
אין וואר אן דען נאשען רענענעכטונג און מייער
קונדהייט פֿערהייטעט, איך זא איהן צום ערסטען מאלע
איינען מאַנאט אַנדרען וויר אים פֿערהייטעטען, אַיך
דורפֿטען קיינען אַנדרען וועהלען, מעדענע זינד געוואָהנליך
שפּאַלין אַנד אַייכעל מאַן זאנעט מיר, אַיך ווערדע מיט
דעם נרעפֿען אַם קאַניליכען האָפֿע זיין, אַנפֿאַנגס וואר
מיר אַיך דאס לעבען דיא האָפֿע אַננענערס, אַיך וואר בע-
מיכט, אַלס אַבער דאנן אַם ניכטערהייט אונד דער אי-
בערדום איינענעטען, קעלעטע מיר דיעזעס לעיערע לע-
בען, אונד אַיך ביי אַונלויקליך! מיין הערען וואר ליי-
אויך קאַנטע איינען נייטשלאָזען מאַן ניכט ליעבען; מייער
איינען שווערען, דיא איינענע שווערעס דעם נרעפֿען
פֿערהאַכטען מיר דאייבער, דאס אַיך מיר קיינען נייטש-
ען ליעבעכאכע האַכע, אַיך דיעס ביא יעדיג דאַמע
מייענס שטאנעס מאַרע אים, אַיך ערשטאק ביא דיעזעס
גרינגען אַיך דאַכטע דאיינע נאָר, אונד גאַנר אַיך
איינענליכע ווינע ליעבען, נאָך ניט געקליד וואר, אַיך
פֿאַרזי לעכט יעצט איינע האָקע דאַמע, אַיך ווילל איה-
רע נאַסען ניכט נענען, זיא ווערדען אַיך מערקען, דיעזע
דאַמע איז עבענאָ, וויא אַיך אַונלויקליך פֿערהייטעטען
זיא וואַללט אַיך ניכט ליעבען, אונד באלד פֿאַרד
זיא אַיך איינען ליעבעכאכע, דיעזע האַכע זיא אַבער

שפּעטער פֿערהאַכטען, איהר הערען וואר וויעדער לענה,
אונד זיא פֿאַרד איינען אַנדערען, אַיך דיעזע פֿעלליכע זיא
— היינט איז זיא נון אַלס — אונד שטעהט אַהנע ליעבע
— אַבער אַיך אַהנע אַב אַב אַב, ווען אַיך נון קיינע
זעליבטע ליעבע מעהר האַבען קאַנן, אַיך ווילל אַיך ווע-
ניכטענס מייער אַסטונג ניכט פֿערהייטען, זיא טעגט מיט
יעצטע מיין איינענער געליעבעטער זיין, זיא מיט מיין טראַסט
אונד מיין לעבען אין דיעזעס לעבען זיין, זיא דרישען מיר
דיעזע ניכט רויבען, איינע אַנדערע טונענדהאַפֿע פֿרייא
ווירדע זיך שטענען, איהען איהרע ליעבע צו נעשטעהען,
אַבער אַיך ווילל עס ניכט ליינען, אַיך ליעבע זיא! אַלס
אַיך זיא צום ערסטען מאלע געשפּאַכען, דיא בילדעטע אַיך
מיר אַיך, אַיך קאַנטע מיט אַהנען אַלס אַיך פֿריינד מיט
דעם פֿריינדע אַפֿטערס צוואַסענעקאַממען, אונד אין אַיך-
דער נעוועללשאַפֿט זא אַיך קיינע געפֿאַהר פֿאַר אַיך-
האַכעס זאָנאַר מיט פֿערינגען דאַרזן געדאַכט, זיא קאַנ-
טען הער אַיך איהרע אַהנען ווייב טראַפֿען, אַיך
אַיך ווירדע דאַנן רע פֿריינדע איהרעס ווינעס אונד איה-
דער נעמאַהלן זיין, אַבער מייער איינענליכע-קאַממען ליעב
מיר פֿערינגען, דאס וויר גור מענשען זינד, זיא פֿער-
וואַנדעלשען דיא פֿריינדשאַפֿט אַיך ליעבען! אונד אַיך
אַיך קאַם באלד צור אַיינזיכט, דאס אַיך מיר שטייער זינד,
אַיך קאַן אַהנען מייער וועלען-קוינאַל ניכט שווערען
אונד זא הערד דע איראעלי ביסטע אַיך זיא ווען זיא
דער שטענעקע — פֿערהאַכטען זיא מיר, פֿערהאַכטען
זיא נעפֿאַסע — אונד דעקען זיא אַיך מיר אַסטונג!
אַלס דיא נרעפֿין דיעזען איהרע יעדע פֿענענעטע,
פֿעיל זיא אַיך דען וועסעל צוויק אונד ווינעט.